

Opole, 2012.10.09

PO.0440.6.2012

Ryszard Wilczyński
Wojewoda Opolski

Opolski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej informuje, że w okresie od 01.07.2012 r. do 30.09.2012 r. realizując ustawowe zadania w zakresie ochrony interesów i praw konsumentów oraz interesów gospodarczych państwa łącznie przeprowadził 218 kontroli na planowanych 170, co stanowi 128 % wykonania planu za III kwartał 2012r. Kontrole przeprowadzone były w 27 tematach określonych planem kontroli Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Opolu na III kwartał 2012 r.

W w/w okresie szczególne znaczenie miały kontrole prowadzone w oparciu o ustawę o systemie oceny zgodności i poszczególne dyrektywy nowego podejścia tzw. nadzór rynku oraz kontrole w segmencie produktów żywnościowych w zakresie ustawy o jakości handlowej artykułów rolno- spożywczych.

Podczas kontroli badane były również inne obszary obrotu towarowego, określone przepisami prawa, istotne dla ochrony interesów i praw konsumentów oraz interesów gospodarczych państwa. W tym zakresie jednym z głównych działań Inspekcji Handlowej były kontrole z zakresu jakości paliw występujących w obrocie handlowym. Kontrole te przeprowadzone zostały w oparciu o system monitorowania i kontrolowania jakości paliw stworzony w Polsce ustawą z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw (Dz. U. z 2006 r. Nr 169, poz. 1200 ze zm.).

Do najważniejszych zagadnień objętych działalnością w III kwartale 2012 r. należały kontrole:

- **w zakresie dyrektyw nowego podejścia** (kontrola bezkierunkowych lamp do użytku domowego (ekoprojekt) oraz kontrola maszyn);
- **kontrola jakości paliw ciekłych i biopaliw ciekłych;**

- **w zakresie ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów** (kontrola rowerów dla dorosłych; mebli ogrodowych; wyposażenia samochodów oraz produktów włókienniczych dla dzieci);
- **w zakresie innych produktów nieżywnościowych i usług** (kontrola przedsiębiorców dokonujących sprzedaży nowych samochodów w zakresie uwidaczniania informacji wymaganych przez art. 167 ustawy o ochronie środowiska; kontrola prawidłowości obrotu akumulatorami samochodowymi i bateriami; kontrola wyrobów pod względem zawartości niektórych substancji chemicznych);
- **w zakresie artykułów rolno – spożywczych:**
 - (kontrola jakości i prawidłowości oznakowania przetworów mięsnych; kontrola jakości handlowej wszelkiego rodzaju „przystawek i przekąsek” (paluszki, snacki, chipsy) oraz solonych orzechów).
- **w zakresie kontroli całorocznych:**
 - kontrola jakości i prawidłowości oznakowania mleka i przetworów mlecznych pod kątem ujawniania zafałszowań innymi tłuszczami;
 - roczna kontrola jakości i prawidłowości oznakowania oliwy z oliwek oraz środków spożywczych z dodatkiem oliwy;
 - prawidłowość obrotu wyrobami alkoholowymi i tytoniowymi;
 - kontrola produktów włókienniczych;
 - legalność działania przedsiębiorców świadczących usługi w zakresie sprzedaży przez Internet;
 - przestrzeganie przez przedsiębiorców, których działalność polega na sprzedaży odbiorników cyfrowych, przepisów art. 6 ust. 1, 2 i 5 ustawy o wdrożeniu naziemnej telewizji cyfrowej;
 - całoroczna kontrola prawidłowości oznakowania detergentów.
- **w zakresie tematów własnych:**
 - przestrzeganie terminów przydatności do spożycia i dat minimalnej trwałości artykułów żywnościowych;
 - prawidłowość żywienia dzieci i młodzieży przebywającej na koloniach letnich sezonu 2012;
 - prawidłowość funkcjonowania przedsiębiorców świadczących usługi dla ludności (w tym ewentualnie prawidłowość oznakowania wyrobów) w zakresie ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, ustawy

o cenach, ustawy o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz o zmianie Kodeksu cywilnego, ustawy o języku polskim;

- prawidłowość świadczenia usług parkingowych w zakresie legalności działalności gospodarczej oraz przestrzegania ustawy o cenach;
 - kontrola przedsiębiorców świadczących usługi w zakresie organizacji kąpielisk i wypożyczania sprzętu pływającego.
- **w zakresie rekontroli** (kontrole z wykonania zaleceń z uprzednio przeprowadzonych działań kontrolnych w obszarze artykułów żywnościowych, nieżywnościowych, gastronomii i usług).
- **w zakresie kontroli interwencyjnych** (kontrola obejmująca wszystkie obszary wynikające ze skarg i informacji od konsumentów, centralnych i terenowych organów administracji państwowej, samorządowej oraz podmiotów gospodarczych, oraz kontroli zleconych przez Prezesa UOKiK).
- W III kwartale 2012r. skargi i informacje o nieprawidłowościach pochodzące od konsumentów dotyczyły głównie nierzetelnego uwidaczniania cen oraz stosowania urządzeń opalających wykazujących nadmierne promieniowanie UV.

W wyniku przedmiotowych kontroli w 66 podmiotach stwierdzono różnego rodzaju nieprawidłowości, co stanowi ok. 30 % w stosunku do wszystkich podmiotów objętych kontrolą. Nieprawidłowości w poszczególnych badanych obszarach handlu i usług dotyczyły głównie:

- niezgodności z innymi i zasadniczymi wymaganiami dla sprzętu elektrycznego i maszyn w odniesieniu, do których w jednym przypadku nie załączono podstawowych informacji warunkujących bezpieczne użytkowanie – dot. ładowarek do telefonu komórkowego oraz brak dołączonej do wyrobu instrukcji w języku polskim, deklaracji zgodności, oświadczenia, że maszyna spełnia wszystkie odpowiednie przepisy dyrektywy oryginalnej deklaracji zgodności – dot. 2 wyrobów wiertarek udarowych oraz szlifierki oscylacyjnej;
- rowerów dla dorosłych i bagażników – zakwestionowano 3 wyroby na 13 badanych, nieprawidłowości dotyczyły niewłaściwej średnicy osłony tarczowej koła łańcuchowego oraz nie dołączenia instrukcji opracowanej w języku polskim zawierającej dane i objaśnienia z informacjami określonymi w normie;

- stosowania urządzeń opalających w odniesieniu do których stwierdzono znaczne przekroczenie poziomu promieniowania UV - w 4 urządzeniach na 6 badanych wynosiło ono w granicach od 0,42 W/m² do 1,0 W/m² przy obowiązującym maksymalnym poziomie promieniowania UV 0,3 W/m²;
- mebli ogrodowych – zakwestionowano 5 partii wyrobów na badanych 20 z uwagi na brak instrukcji konserwacji, maksymalnego obciążenia fotela oraz niewłaściwego zapisu ostrzeżenia, który w znacznym stopniu ogranicza funkcyjność produktu;
- nieprawidłowe oznakowanie składu surowcowego lub niezgodność składu surowcowego produktów włókienniczych z deklarowanym na oznaczeniach, brak informacji określających firmę przedsiębiorcy i jego adres oraz nieprawidłowe nazewnictwo włókien podanych w składzie surowcowym. Nieprawidłowości te dotyczyły 7 partii wyrobów na badanych 19 (w tym w odniesieniu do 3 partii wyrobów nieprawidłowości dotyczyły składu surowcowego niezgodnego z deklaracją producenta, co zostało potwierdzone wynikami badań laboratoryjnych);
- nieprzestrzegania przepisów zobowiązujących sprzedawców do uwidaczniania cen na towarach oferowanych do sprzedaży (wywieszki, oznaczenie ceną bezpośrednio na towarze) oraz uwidaczniania cenników za świadczone usługi.
- świadczenia usług w zakresie organizacji miejsca wykorzystanego do kąpieli gdzie kwestionowano: nieodpowiednią liczbą zatrudnionych ratowników wodnych, nieprawidłowe oznaczenie miejsca wydzielonego do kąpieli dla osób nie umiejących pływać, brak na wyposażeniu miejsca do kąpieli lornetki oraz zestawu do nurkowania.

Odnośnie sprawy dotyczącej niewłaściwej jakości paliwa na jednej ze Stacji Paliw w Opolu badania kontrprób oleju napędowego ON potwierdziły niezgodność z wymaganiami jakościowymi rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 9 grudnia 2008r . w sprawie wymagań jakościowych dla paliw ciekłych z uwagi przekroczenie wskaźnika odporności na utlenianie.

W związku z powyższym w dniu 31.07.2012 r. skierowano do Prokuratury rejonowej w Opolu zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z art. 31 ustawy z dnia 25 stycznia 2006 r. o systemie monitorowania i kontroli jakości paliw (Dz. U. z 2006 r. Nr 169, poz.1200 ze zm.)

Ustalenia z kontroli zostały również wykorzystane do skierowania pisma do Prezesa Urzędu Regulacji Energetycznej za pośrednictwem UOKiK w Warszawie, a także do Urzędu Kontroli Skarbowej, Urzędu Celnego w Opolu oraz Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska.

W obszarze artykułów rolno-spożywczych stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły głównie:

- zafałszowania przetworów mlecznych z uwagi na obecność steroli roślinnych (3 partie masła);
- niewłaściwej jakości handlowej wyrobów mlecznych z uwagi na zawyżoną zawartość tłuszczu i wody lub zaniżoną zawartość tłuszczu oraz białka w stosunku do deklaracji producentów na opakowaniach jednostkowych;
- oferowania do sprzedaży produktów po przekroczonej dacie minimalnej trwałości i terminów przydatności do spożycia.

W III kwartale 2012 r. zrealizowano zlecony przez UOKiK program kontroli jakości i prawidłowości oznakowania mleka i przetworów mlecznych pod kątem ujawniania zafałszowań innymi tłuszczami. Kontrole przeprowadzono w placówkach detalicznych i wielkopowierzchniowych zlokalizowanych na terenie województwa opolskiego. W toku kontroli zakwestionowano 9 partii przetworów mlecznych w tym 3 partie masła z uwagi na zafałszowanie sterolami roślinnymi oraz 7 partii wyrobów (takich jak: mleko, śmietana, ser topiony, sery dojrzewające) z uwagi na niewłaściwą jakość handlową. Wobec przedsiębiorców zostaną wszczęte postępowania administracyjne w zakresie obciążenia kosztami badań laboratoryjnych oraz zastosowania sankcji karnych wynikających z ustawy o jakości handlowej artykułów rolno - spożywczych w związku z wprowadzaniem do obrotu artykułów rolno – spożywczych zafałszowanych oraz o niewłaściwej jakości handlowej.

Kontrole przeprowadzone w ramach realizacji programu kontroli jakości handlowej wszelkiego rodzaju „przystawek i przekąsek” (paluszki, snacki, chipsy) oraz solonych orzechów ujawniły w 2 kontrolowanych sklepach 14 partii przekąsek (głównie: snacki, chipsy, paluszki, chrupki, paluchy) po przekroczeniu dat minimalnej trwałości. Przeteterminowane towary zostały przez kontrolowanych wycofane z obrotu handlowego.

Stwierdzone nieprawidłowości dały podstawę do ukarania dwóch osób odpowiedzialnych mandatami karnymi w łącznej kwocie 350 zł za czyn określony w art. 100 ust. 1 pkt 1 ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia.

Stwierdzone w okresie III kwartału 2012 roku nieprawidłowości dały podstawę do ukarania w drodze mandatu karnego 25 sprawców wykroczeń na łączną kwotę grzywnien 3000 zł. W 15 przypadkach poprzestano na zastosowaniu wobec przedsiębiorców środków oddziaływania wychowawczego na podstawie art. 41 Kodeksu wykroczeń.

W wyniku przeprowadzonych działań kontrolnych ujawniono wykroczenia dotyczące:

- oferowania do sprzedaży środków spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia lub daty minimalnej trwałości;
- nieprzestrzegania przepisów dot. uwidaczniania cen - zwłaszcza braku cen jednostkowych i wywieszek cenowych;
- nie uwidaczniania w miejscu sprzedaży informacji o szkodliwości spożywania alkoholu.

W okresie sprawozdawczym Opolski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej wydał 11 decyzji administracyjnych w tym:

- ✓ 1 – na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy o Inspekcji Handlowej dotycząca wstrzymania sprzedaży napojów alkoholowych do czasu uzyskania wymaganych zezwoleń,
- ✓ 4 – na podstawie art. 30 ust. 1 ustawy o Inspekcji Handlowej w zakresie uiszczenia kosztów przeprowadzonych badań laboratoryjnych,
- ✓ 6 – (na kwotę 1000 zł) na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej artykułów rolno – spożywczych w zakresie nałożenia kary pieniężnej za wprowadzenie do obrotu towarów o niewłaściwej jakości oraz bez wymaganych obowiązującymi przepisami oznaczeń.

W ramach współdziałania z innymi organami kontroli skierowano:

- 13 wystąpień związanych z ustaleniami kontrolnymi do Wojewódzkiego Inspektoratu Jakości Handlowej Artykułów Rolno – Spożywczych,
- 2 sprawy skierowano do Państwowej Inspekcji Sanitarnej wg. właściwości terytorialnej,

- 1 informację dotyczącą sprzedaży alkoholu bez wymaganych zezwoleń przesłano do Urzędu Gminy w Dobrzenu Wielkim.

W toku przeprowadzonych kontroli skierowano do przedsiębiorców 23 żądania o usunięcie nieprawidłowości na podstawie art. 16 ust. 1, pkt 5 ustawy o Inspekcji Handlowej.

W 33 przypadkach umożliwiono przedsiębiorcom **podjęcie dobrowolnych działań naprawczych** zmierzających w szczególności do:

- ✓ wyłączenia z użytkowania urządzeń opalających nie spełniających wymagań obowiązującej normy,
- ✓ prawidłowego oznaczenia wyrobów poprzez dołączenie wymaganych informacji warunkujących bezpieczne użytkowanie wyrobu oraz instrukcji w języku polskim,
- ✓ uwidocznienia cen na towarach oferowanych do sprzedaży.

Ponadto w postępowaniu pokontrolnym Opolski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej na podstawie art. 33 ustawy o Inspekcji Handlowej skierował 21 **wystąpień** do przedsiębiorców w celu wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości.

Opolski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej realizując ustawowe zadania dotyczące ochrony praw i interesów konsumentów rozpatrywał roszczenia cywilno - prawne kierowane wobec przedsiębiorców.

W okresie sprawozdawczym do Wojewódzkiego Inspektoratu wpłynęło 403 wnioski o mediację. Dotyczyły one głównie spraw związanych z nieprzestrzeganiem przez przedsiębiorców przepisów w zakresie gwarancji oraz niezgodności towaru z umową wynikających z uregulowań Kodeksu cywilnego oraz ustawy z dnia 27 lipca 2002 roku o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz zmianie Kodeksu cywilnego. Wnioski o mediacje dotyczyły również wynikłych sporów związanych z nieprzestrzeganiem przez przedsiębiorców ustawy z dnia 2 marca 2000r. o ochronie niektórych praw konsumentów oraz odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny.

Roszczenia o charakterze cywilno - prawnym były również przedmiotem 25 wniosków o rozpatrzenie sprawy przed Stałym Polubownym Sądem Konsumenckim działającego przy Wojewódzkim Inspektorze Inspekcji Handlowej w Opolu z czego:

- w 1 przypadku postępowanie zakończono wyrokiem uznającym powództwo w części,
- w 1 przypadku postępowanie zakończono wyrokiem uznającym powództwo w całości,
- zawarto 4 ugody przedsądowe,
- 9 wniosków zostało zwróconych ze względu na upływ 7 dniowego terminu do wyrażenia zgody na przeprowadzenie rozprawy sądowej przez pozwanego (przedsiębiorcę),
- 6 wniosków zostało zwróconych z uwagi na nie wyrażenie zgody przez przedsiębiorcę na rozpatrzenie sporu przed SPSK,
- 3 wnioski zwrócono z uwagi na brak kompetencji sądu konsumenckiego do rozpatrzenia sprawy – pozwany nie prowadzi działalności gospodarczej,
- 1 wniosek wycofano na prośbę konsumenta - powoda.

W wyniku prowadzonego zgodnie z kompetencjami Wojewódzkiego Inspektora poradnictwa konsumenckiego w zakresie przepisów regulujących obrót towarowy i zagadnień związanych z ustawą o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz zmianie Kodeksu cywilnego, w omawianym okresie sprawozdawczym udzielono 932 porad prawnych konsumentom głównie w zakresie regulacji dotyczących uprawnień w ramach gwarancji oraz niezgodności towaru z umową oraz 140 porad przedsiębiorcom.

Opolski Wojewódzki Inspektor
Inspekcji Handlowej w Opolu

mgr inż. Zygmunt Jurczak